

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi administraţia
Baza LIBERTATEI BRASOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Curs de schimb 800 lei
Reclame, după tarife

fondata în 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

O carte valoroasă

Cu întârziere am primit la redacţie o preţioasă carte, care conţine pagini documentale dintr-una din cele mai importante acţiuni diplomatice ale României după terminarea războiului mondial. Este volumul „Spărit de curând al d-lui T. V. Tilea, fost secretar de legăţie la Londra pe timpul conferinţei de pace, tratând în mod amănunţit şi pe bază de documente autentice „Acţiunea diplomatică a României dela Novembrie 1919 — Martie 1920”.

Este vorba de acţiunea diplomatică a României de pe timpul guvernului prezidat de d-l Al. Vaida-Voevod, carei d-l Vaida, reprezentantul genului al unui guvern cu adevărat democratic, l-a dat în momente extrem de critice o nouă direcţie, diametral opusă uzanţelor sistemelor învechite de guvernare din trecut.

Se ştie anume că d-l I. Brătianu, sub guvernul cărui începuseră lucrările Conferinţei de pace, a înstrămat prin faşta sa îngâmfată simpatia meritorie a ţării de România, făcând într-un moment destul duşmănos cauzelor româneşti erau în câmp pe toată lumea. În aceste momente extrem de critice a sosit la Conferinţa de pace noul prim-ministru şi ministru de externe Al. Vaida-Voevod, salvând situaţiunea. Reluând fiul acţiunii diplomatice ca reprezentant al democraţiei naţionale române, ea personalitate ardeleană cunoscută străinătăţii prin lupta politică dusă

în trecut, l-a succedat d-lui Vaida prin lealitatea sa perfectă, prin tactica sa abilită, prin caracterul său ferm şi independent lipsit de vanitate personală şi prin cunoaşterea perfectă a marilor probleme externe, să câştige încrederea aliaţilor, să obţină hotărâri onorabile cu Ungaria, Serbia şi Cehoslovacia şi — ca o înoronare a operelor strălucite diplomatice — să determine recunoaşterea Bessarabiei.

Başchi mai mult: d-l Vaida era în ajun să restabilească şi raporturile normale cu Rusia sovietică, dacă n-ar fi urmat lovitură dela spate, pusă la cale tot de Brătianu care se temea de ascendenţul formidabil al reprezentanţilor democraţiei naţionale, lovitură prin care guvernul Vaida, după o activitate de abia trei luni, a fost înlăturat dela conducerea ţării.

Volumul d-lui Tilea, care ne oferă un nepreţuit material autentic pentru ilustrarea acestor sfârşiri istorice, n-ar trebui să lipsească din casa nici unui intelectual român. Dorim ca această carte documentară să fie urmată în curând de alte volume, cari se pună în lumina adevărată şi activitatea organizatorică a Consiliului Dirigent, activitate atât de deşăurită de aceiaşi factori cari, ca şi atunci, şi astăzi se disting printr-o mentalitate străimă balcanică-egoistă în contradicţie cu mentalitatea României de pretutindeni.

Sărbătorirea conştiinţei naţionale şi a dreptăţii*)

— 1 Decembrie 1918. —

Domnilor şi Doamnelor,

Târziu, abia după patru ani de cumpănit măcel şi-au dat seamă soldaţii neşilor din monarhia de Habsburg că ei suferă, săngerează şi mor pentru o cauză străină, pentru o Dinastie vrăşmasă şi pentru o patrie care nu era a lor.

Ştăruind ca oprită şi îndemnată de o mână d'iaşă ei au refuzat de a mai trage în închipuitul vrăşmaş din faţă sau înfars arma în contra duşmanului dela spate.

Înforat, împăratul s'a îndreptat cu scrisori de înfruntare dragoste „ către popoarele sale ” cerându-le să continue războiul până la sfârşit şi făgăduindu-le în schimb dreptate.

„Patria” îngrozită îndreptă şi ea apeluri disperate către „fi” săi îndemnându-i să-şi facă datoria mai departe.

Dar ureg-nul sfârşit n'a mai putut fi oprit.

Limbile cântănelor, înecate în norolul şi sângele din tranşeele s'au amestecat ca la turnul Babilonului.

Căderea zidită pe minciună a început să pârăie şi vuleţul prăbuşirii ei îşi prelungea ecoul simătriu până departe în văile

*) Conferinţa d-lui dr. VOICU NIŢESCU cetită la Matineul desp. Asociaţiunii, la Braşov.

şi codrii ţării trecând şi peste hotarele ei.

O învălmăşeală cumplită de noroade era acum frontul monarhiei austro-ungare.

Soldăţii înredentei italiene se îmbrăţişau pe deasupra cadavrelor germane şi meglere cu Alpinii Italiei libere strigând în delir „E viva Italia! E viva il re Vittorio Emanuele!” (Trăiască Italia, Trăiască Regele Victor Emanuel!)

Cehii făcură slănga împrejur şi ca chemări de o trambilă divină alergau să răspundă cu o cîmpă mai degrabă chemării lui Masaryk, care se întorcea de pe drumul unei îndelungate pribegii pentru a pune temelie Republicii cehoslovace.

Iugoslaviii treziii din amorfire plecară să se înşire în rândurile regelui Alexandru pentru a răzbuna toate fărădelegiile „Păşirii cu două capete”.

Iar Românii, mustraţi de socea propriului sânge, chemaţi de glasul luiţător al sulelor de mil de martiri, învinsuşi de vuleţul ronei pe care trosneau oasele lui Horia şi turburaţi de cântecul sfârşitor al fluturului lui Avram I. nou se ridicară şi ei din norolul şi sângele tranşeelelor streine şi stăruitor se îndreptară şi porniră pe urma rozel care se ridica lucind ca o divină călăuză dinspre răsărit, hotărâţi să nu se oprească până la Alba-Iulia.

Toată această mişcare învinsă de neamuri părea un sublim peregrinaj spre Tronul Judecătorului suprem.

Români, Cehi, Slovaci, Italiani, Iugoslavi veneau să dea un răspuns conştiinţei lor trezite şi desfăcute din cătuşele în care fusese înfăşat şi ultragiata veacului deardândul. Ei veneau să ceară şi să facă dreptate. Şi'n ochii lor străfulgera hotărârea osândei ş'a învierii.

Marele vinovat, moaştrul austro-ungar, trebuia să se prăbuşească sub puterea osândei, iar din măruntaiele lui avea să se ridice ca pasărea Foaix noile state naţionale, libere şi independente.

Dar această învinsă mişcare, purtată în bună parte şi de mânia instinţelor revoltate ş'a pălimesei porării în contra opresorilor trebuia dirijată şi îndrumată de cineva.

Visul, spre care se îndreptau masele de soldaţi, ar fi putut să fie lesne primejdul fără o călăuză diriguitoare.

Ţinuţi din deardândul flămânzi şi goi în tranşeele aceşti soldaţi nu puteau rezista ademenirilor de-a pedepsi pe spoliatori şi de a-şi lua înapoi ceea-ce accepta li fusese.

Între, pe acest drum făcările ar fi lăsat proporţii şi cine ştie dacă nu s'ar fi mistuit totul în para lor.

În faşa acestei perspective, pline de îngrijorare, şi la răspunţie, dela care alărna desfăşurarea viitoare a istoriei noastre, se ridică din învălmăşeală mântuitorii.

Ei erau conducătorii de aţă-dată şi de totdeauna ai neamului nostru.

Împinşi de porunca părinţilor ş'a strămoşilor lor, ei es în calea poporului, armat, la grăniţele României şi acolo unde aveau să se ficeze mâine hotărârile României întregite, pentru a-şi face întreaga datorie, pe care li-o cerea istoria.

La Arad se încheagă Consiliul Naţional Român sau Marele Sfat al Naţiunii Române în frunte cu omul de energie, de hotărâri şi perpetuu-luptă în rândurile prime dr. Ştefan Cicio Popa, secundat de personalitatea marcantă care este Vasile Goldis, preşedintele de azi al Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român, la cadrele cărora serbăm astăzi amintirea zilei istorice dela 1 Decembrie 1918.

Rezimat pe puterea conştiinţei naţionale, de care da dovadă în acea vreme poporul nostru, întărit prin suferinţele şi jertfele fără număr pe care acesta le îndurase în cursul veacurilor şi'n timpul marelui război, ofelit de nădejdea şi sprijinul pe care li-l da biruinţa aliaţilor, plin de încredere în urma prăbuşirii Tronului Habsburgilor şi'a armatelor acestuia şi înbărbătat de solia marelui profet al omenirii, preşedintele Statelor Unite, Woodrow Wilson, care asigura guvernul României de concursul său în desăvârşirea idealului nostru naţional, — Consiliul Naţional Român, cu reşedinţa la Arad, s'a apucat de lucru ş'a trecut mai ales la fapte.

După-ce prin glasul deputatului său dr. Alexandru Vaida-Voevod poporul român din Transilvania, Banat şi Uageria îşi strigase public, la plenul parlamentului Ungar credinţa sa, care se rezuma în voiaşa de a se rupe de Ungaria şi de-aş-croi destinele sale viitoare independent de statul ungar şi după cum va crede el mai bine că-şi serveşte şi apără interesele sale, Consiliul Naţional Român, a ţinut să îndrumeze şi desăvârşească libertatea şi independenţa poporului român din provinciile pomenele şi să pregătească calea pentru înlăptuirea ţinţei finale: Unirea cu ţara liberă românească.

Intervenţia guvernului Maghiar de pe-atunci prin ministrul său Oskar Jaszi, cunoscutul sociolog, pe lângă acest suprem for al poporului român de a se mălămi cu o largă autonomie n'a dus la nici un rezultat. Faţă de insistenţele so'u ni pretinsci

„Cel mai bogat om din România”

O execuţie formidabilă la Cameră a ministrului Tancred Constantinescu.

D-l Tancred Constantinescu, ministru de industrie a avut nepotocita idee de a vorbi Jol la Cameră şi de a răspunde întrebării d-lui V. Madgearu la comuncarea asupra afacerii Petroşanilor. D-l T. Constantinescu a încercat să se apere de invinşurile ce l'au adus, de foarte greşite acuzaţiuni că s'a îmbogăţit, fiind azi cel mai bogat om din România, de căna e ministru.

D-l V. Madgearu l'a răspuns imediat demonstrând cu numeroase argumente că Statul a jost păgubit din afacerea sov. Petroşani, a minei Lonca cu peste 200 de milioane lei.

Ca să nu rămână sigur sub acuzaşie, d-l Tancred Constantinescu şi a legat activitatea sa de aceea a d-lor V. Brătianu şi general Văitoianu sau a încercat să arunce răspunderea asupra diferitelor comisii.

În cele din urmă d-l V. Madgearu s'a văzut nevoit să pună

următoarele întrebări precise ministrului de industrie:

1. Acceptă să pună la dispoziţie doarele soc. Petroşani? şi
2. Acceptă anchetă parlamentară asupra activităţii sale în calitate de director general al C. F. R. cum şi a contractelor ce s'au încheiat?

Ministrul cu masca pe căciulă a refuzat şi una şi alta. Acuzat asupra averii pe care a făcut-o de când e ministru şi ameninţat cu cercetarea originii averii sale, d-l Tancred Constantinescu a făcut.

Ţinut de acuzaşii, silit să răspundă cum nu s'a mai întmplat nici unui ministru, d-l Tancred Constantinescu s'a văzut expus în faşa ţării, desgolindu-se o activitate ministerială care va rămâne de pomină.

După terminarea execuţiei d-lui V. Madgearu, d-l Iorga a pus întrebarea: dacă ministrul de industrie nu e dispus să desvăleze secretele cum se pot acumula averi într'un timp atât de scurt?

D-l T. Constantinescu a răspuns cu înşuite singurele cuvinte ce mai veneau pe brzele sale că-oase de multiple atacuri verose.

Ctăm următorul dialog:
Ministrul Tancred: Eu nu am avere formidabilă. Ş' fiindcă nu dovediii ce afirmă, santeji un calomniator.

D-l profesor N. Iorga:

Dacă d-l Tancred Constantinescu poate să-mi dovedească că poate ajunge cu muncă cinstită la averea pe care toată ţara ştie că o are, eu prefer să rămân un calomniator alături de ţara întreagă decât un om de treabă alături de cei câţiva cari li aprobă şi li aplaudă.

Ajm rabilia execuţie făcută ministrului de industrie va constitui o lecţie pentru guvern. În alte ţări ministrul ar trage concluzii imediat. La noi, nu şi numai astfel se explică de ce d-l Tancred Constantinescu de doi ani stă ministru sub acuzaşie, căreia nu a răspuns şi că e „sam-sar pe banca ministerială”.

A SOSTIT UN TRANSPORT MARE CU:
COVOARE, PERDELE, PREŞURI, SALTELE, PLAPONI şi LINOLEUM,
LA MARELE MAGAZIN DE COVOARE TELLMANN şi SPEIL

Mica publicitate

Cereți pretutindeni
renumitul **CEAI ENGLEZESC**
HORNIMAN

Reprezentant general și depozitar
Societate Anonimă
Otto și Alfred Herzog
București, Pasajul Comedia No. 2.
1989 14-15

De vânzare o sanie nouă
cu două locuri de șezut față în față. Brașov
Strada Lungă Nr. 74.
1193 2-2

Moară de apă de vânzare

Vând prin licitație publică
care va avea loc în ziua de
20 Decembrie 1925 la 10 ore
a. m. o moară de apă cu două
pietri și cu sită.

Prețul de strigare 300.000 Lei.
Condiții de plată favorabile.

Șandor Bela
Mateiaș (poșta Răcoșul de jos).
1211 1-1

Concurs

Regimentul 36 o-
buziere în Sibiu
are locuri vacante:
a) Un maestru potcovar.
b) Un maestru cizmar.
c) Mai multe locuri pentru
reangajați artieriști.
Regimentul le pune, eventual,
la dispoziție locuințe în cazarmă.
1214 1-2

Casele

de sub Nr. 19 din
strada Dealul morii
Brașov se vând în cancelaria
avocatului Dr. Szele Béla (Str.
Porții 64-66 etajul I.) Marți la
15 Decembrie 1925 ora 4 a. m.
prin licitație privată de bună
voie celui care va oferi mai mult.
Prețul de strigare este de lei
300.000. Condițiile de vânzare și
cumpărare se pot vedea în can-
celaria d-lui Dr. Szele Béla zil-
nic între orele 10-12 a. m. și
4-6 p. m. 1-2

Locuri de curte

în Blumăna vis-a-vis de Școala
de meserii în estindere de
300-400 metri pătrați, situate
la două linii principale de com-
unicație, potrivite și pentru
scopuri industriale, se vând prin
licitație benevolă pe lângă condi-
ții de plată foarte avantagi-
oase, în ziua de 19 Dec. 1925
d. a. la ora 3 în biroul avoca-
tului Dr. Hermann Fabritius, Târ-
gul Cailor, Telefon 6-46.
Tot acolo se află condițiile
amănunțite și planurile.
1173 2-2

AU SOSIT

RECVIZITE PENTRU DUEL

CASA FOTO & SPORT
HERMANN GUST
Frundul Rozelor 19.

Atelier propriu pentru repa-
rarea articolelor de sport.
TELEFON 109.
112 1-0

TEATRUL NAȚIONAL APOLLO BRĂȘOVI

Luni 7 Decembrie 1925 orele 9
seara un singur concert extra-
ordinar de vioară dat de măes-
trul

George Enescu

Cu acompaniamentul d-lui **N. Ca-
ravla** (Pianist)

Program: 1. Concert mi b. ma-
jor (3 părți) Mozart 2. Le Trille
du Diable Sonata (3 părți) Tar-
tini. 3. Ballade et Polonaise
Vieuxtemps. 4. Zigeunerweisen
Sarasate.

Biletele se găsesc la Casa Tea-
trului Apollo.

Nr. 1082
Execuțional 1925.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judi-
ciar aduc la cunoștința publică
în senzul legii articolul LX din 1881
§ 102 respective XLI din 1908
§ 19 cumcă lucrurile următoare
ș. a. 2 mașini pentru tinichiu
care în urma deciziei Nr. 6422
din anul 1925 al judecătorei
de ocol Brașov s'au executat în
23 Octombrie 1925 în favorul
executorului Frochlich Adolf
repr. prin avocatul dr. Ștefan
Botoș pentru încasarea capita-
lului de 2113 Lei și acces. prin
execuție de acoperire și cari
s'au prețuit în 16.000 Lei, se
vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea acestei li-
citațiuni, pe baza deciziei Nr.
G: 9285-1925 al judecătorei
de ocol din Brașov se fixează
termenul pe 18 Decembrie anul
1925 la orele 10 a. m. în Brașov
Str. Porții No. 46 și toți cari
au voie de a cumpăra, sunt in-
vitați prin acest edict cu obser-
varea aceia, că lucrurile sus-
amintite vor fi vândute în sen-
zul legii XL din 1881 § 107 și
108 celor cari dau mai mult,
pe lângă solvirea în bani gata
și în caz necesar și sub prețul
de strigare.

Pretensiunea care e de incas-
sat, face 2113 Lei capital, do-
bânzile cu 11% socotind din
3 August 1925 iar speșele până
acum stăvenite de 661 Lei, 50
bani plus cari se vor mai ivi.
Intrucât mobilele cari ajung
la licitație ar fi fost executate
și de alții și aceștia și-ar fi căș-
tigat dreptul de acoperire, lic-
itația prezentă este ordonată și
în favorul acestora în senzul
articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Brașov, la 18 Nov. 1925.

F. Crișan
executor judecătoresc.
1218 1-1

Licitațiune de casă

Casă mai mică constătoare
dintr-o cameră și bucatărie în
Strada Nisipului de sus Nr. 6
se va vinde prin licitațiune pri-
vată la 12 Decembrie la ora 4
în biroul avocatului Dr. Kup-
csay (Casa Băncii Poporale).
1212 1-1

CINEMA MODERN

Astăzi, Sâmbătă, mai rulează
Filca morăresei.

Incepând de mâine, Duminică
rulează splendidul film

Mâne începe viața
după romanul lui Victor Rákost.

Nr. 1141
execuțional 1925.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judi-
ciar aduc la cunoștința publică
în senzul legii articolul LX din
1881 § 102 respective XLI din
1908 § 19 cumcă lucrurile ur-
mătoare ș. a. scânduri care în
urma deciziei Nr. 5223 din a-
nul 1925 al judecătorei de o-
col Brașov s'au executat în 23
Septembrie 1925 în favorul exe-
cutorului Ag. I. Soc. An. de
Asig. Gen. repr. prin avocatul
dr. Ștefan Botoș pentru încas-
sarea capitalului de 862 Lei și
acces. prin execuție de acope-
rire și cari s'au prețuit în 7500
Lei se vor vinde prin licitație
publică.

Pentru efectuarea acestei li-
citațiuni, pe baza deciziei Nr.
G: 8255-1925 al judecătorei
de ocol din Brașov se fixează ter-
minul pe 22 Decembrie anul 1925
la orele 9 a. m. în Comuna Vul-
can Nr. 62 și toți cari au voie
de a cumpăra, sunt invitați prin
acest edict cu observarea a-
ceia, că lucrurile susamintite
vor fi vândute în senzul legii
XL din 1881 § 107 și 108 celor
cari dau mai mult, pe lângă
solvirea în bani gata și în caz
necesar și sub prețul de strig-
are.

Pretensiunea care e de in-
casat face 862 Lei capital, do-
bânzile cu 5% socotind din 1
Iulie 1925 iar speșele până a-
cum stăvenite de 824 Lei, plus
cari se vor mai ivi.

Intrucât mobilele cari ajung
la licitație ar fi fost executate
și de alții și aceștia și-ar fi căș-
tigat dreptul de acoperire, lic-
itația prezentă este ordonată și
în favorul acestora în senzul
articolului XLI din 1908 § 20.

Dat în Brașov, la 4 Nov.

1925.
F. Crișan
executor judecătoresc.
1219 1-1

CINEMA APOLLO

Astăzi, Sâmbătă și mâine Di-
minea rulează filmul emoțio-
nant

**Patru aventuri ale lui
Sherlock Holmes.**

Publicație de concurs

Corporația meseriașilor din Bra-
șov prin prezenta publică con-
curs pentru a se ocupa postul
de secretar devenit vacant în
urma decedului fostului secretar.

Poate concura ori ce cetățean
român, cari posedă în scris și
verbal cele trei limbi obicinuite
în Brașov, în special limba sta-
tului și cu situația militară în
bună regulă.

Doritorii vor înainta petițiile
lor până la 15 Ianuarie, peti-
țiile să fie scrise și concipate
de concurenți în trei limbi, a-
nume română, ungară și ger-
mană, arătându-se pretențiile de
salar, elata, alte referințe a-
nexându-se certificatele ce posed.
Concursurile în plic se vor
adresa: „Concurs pentru post-
ul de secretar al Corporației
Meseriașilor” se vor înainta la
Corporația Meseriașilor Brașov
Strada Olanilor No. 2.

Spre orientare se comunică,
că orele de birou sunt de pre-
zent dela 8-12. Secretarul va
primi postul său în primle la
inceputul lunii Februarie 1926.

Brașov, la 24 Noembrie 1925

Președinția Corporației.
1.07 1-1

Bibliografie

A apărut în editura Klingsor,
Brașov Calendarul vânătorilor
carpații (*Carpather Jagdkalen-
der*) în limba germană, pe anul
1926. Acest calendar, care apare
în locul Calendarului vânătorilor
ardeleni (*Stebenburgischer
Jagdkalender*) cuprinde, pe lângă
partea calendaristică, un bogat
material de informațiuni și sta-
turi pentru vânători.

Calendarul este redactat de
R. Iacobi, F. Kimm și O. Witting.

No. 1161/1925.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința pu-
blică că Comuna Târlungeni a-
rendează pe timp de 3 ani că-
rămăna comunală de sub No.
730 prin licitație publică ce se
va ține în localul primăriei co-
munale Târlungeni în ziua de
21 Decembrie 1925 la orele 9
a. m. cu oferte închise.

Prețul de strigare e de Lei
10.000.

Vadiu 10% din prețul strigării.
Condițiunile se pot vedea în
oarele de serviciu la Primăria
comunală Târlungeni.

Târlungeni, la 22 Noembrie
1925.
1216 1-1 **Primăria comunală**

VREȚI SA MANCAȚI BINE ȘI IEFTIN?

VIZITAȚI

RESTAURANTUL „TRANSILVANIA”

care, după lichidarea vechii firme, a fost din nou ame-
najat, rămânând dela 1 Decembrie sub singura conducere și
administrare a subsemnatului, în calitate de proprietar

MANCARI ȘI BEUTURI EXCELENTE

Pentru ca publicul să fie pe deplin satisfăcut și
servi după dorință, au fost angajați specialiști în
bucătăria română, franceză și germană. Grătar special

CELE MAI BUNE VINURI

DE

DRAGAȘANI, DEALU-MARE ȘI COTNARI

SERVICUL PROMPT PREȚURI MODERATE

ORCHESTRA CLASICA DE PRIMUL RANG

concertează în timpul mesei.

Rog sprijinul și concursul Onor. public

Cu deosebită stimă:

VASILE DEJAN

1213 1-4 **proprietarul Restaurantului „Transilvania”**

Marele Bălcu de Crăciun

pentru toate articolele de Modă, manufactură și încălțăminte

AU PRINTEMPS S. A.

fost **M I S S I R I**

BRAȘOV, Târgul Florilor No. 16.

Mare Reducere de Prețuri

1217 1-3

Restaurant ROTHENBÄCHER

STRADA LUNGA No. 54.

Recomand Onor public specialitatea mea de vin
MÄCHENTRAUBE (duice) ca și vinurile vechi și
noi de masă (Sturm) de cea mai bună calitate.
Odăi separate pentru ospețe, întruniri și pentru
societăți separate stau la dispoziție. Bucătărie
exceletă și serviciu conștiențios.

